

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารงานบุคคลตามหลักสังกัด ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผู้ศึกษาวิจัยได้กำหนดขั้นตอนและระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - ๓.๓.๑ ประเภทเครื่องมือ
 - ๓.๓.๒ การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็น งานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยอาศัยข้อมูลที่เป็นจำนวน(ตัวเลข)สัญลักษณ์และวิเคราะห์ข้อมูลวิธีการทางสถิติเข้ามาช่วยและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาวิธี(Descriptive analysis)

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑ ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอยางสีสุราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๕ ซึ่งมีจำนวน ๒๕ โรงเรียน ซึ่งจำแนกผู้บริหาร ๒๕ คน ครูผู้สอน ๑๘๙ คน รวม ๒๑๔ คน

(ข้อมูลจาก สถิติข้อมูลทางการศึกษา กลุ่มนโยบายและแผน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒)

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอยางสีสุราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ โดยใช้ การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ๑๓๕ คน ดังนี้

ตารางที่ ๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
๑.	ผู้บริหารสถานศึกษา	๒๕	๒๓
๒.	ครูผู้สอน	๑๘๙	๑๑๒
	รวม	๒๑๔	๑๓๕

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๓.๑ ประเภทเครื่องมือ

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม(Questionnaire) จากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นฐาน ในอำเภอยางสีสุราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) และแบบปลายเปิด (Open-ended) มี ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ โดยใช้แบบสอบถามชนิดตรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอยางสีสุราชสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต ๒ โดยใช้แบบสอบถามชนิดเลือกตอบ ลักษณะเป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย ๕ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย ๔ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย ๓ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย ๒ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย ๑ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานบุคคลตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอยางสีสุราชสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

มหาสารคามเขต ๒ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open – ended Questions) ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น ได้อย่างอิสระ จำนวน ๔ ด้าน ดังนี้

- ๑) ด้านการวางแผนบุคลากรตามหลักสังคหวัตถุ ๔
- ๒) ด้านการสรรหาบุคลากรตามหลักสังคหวัตถุ ๔
- ๓) ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ ๔
- ๔) ด้านการธำรงรักษาบุคลากรตามหลักสังคหวัตถุ ๔

๓.๓.๒ การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย (Questionnaire: แบบสอบถาม)

๑. ศึกษาจาก ตำรา บทความ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารงานบุคคล รวมถึงแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลโดยประยุกต์ตามหลักธรรมสังคหวัตถุของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ ๔ ด้านคือ ๑)ด้านการวางแผนอัตรากำลัง ๒)ด้านการสรรหาบุคลากร ๓)ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากร และ ๔)ด้านการธำรงรักษาบุคลากร เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย แล้วนำไปออกเป็นข้อคำถามเพื่อให้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการในแบบสอบถาม

๒. กำหนดโครงสร้างของเครื่องมือโดยการจัดทำ ตารางโครงสร้างและเนื้อหา เสนอ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแก้ไข

๓. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบเนื้อหา และภาษาที่ใช้ นำมาปรับปรุงแก้ไข

๔. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข และให้ความเห็นชอบ

๕. นำแบบสอบถามจากอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์และจัดทำฉบับที่แก้ไขแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ ท่าน คือ

- ๑.รองศาสตราจารย์ ดร.นิตยา เปลื้องนุช
- ๒.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชณี จรุงศิริวัฒน์
- ๓.ดร.ประจัญ จันเดิบ
- ๔.อาจารย์เทพไทย โชติชัย
- ๕.ว่าที่ร้อยตรีธนู วงษ์จินดา

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้ และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item – Objective Congruence Index : IOC) ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

๑. หมายถึง เห็นด้วย	เป็นข้อนำไปใช้ได้จริง
๐. หมายถึง ไม่แน่ใจ	เป็นข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขตัดออก
-๑. หมายถึง ไม่เห็นด้วย	เป็นข้อนำไปใช้ไม่ได้ ควรตัดออก หรือปรับปรุงแก้ไขใหม่

โดยถือเกณฑ์ประเมินในแต่ละข้อ มีค่าตั้งแต่ .๕๐ ขึ้นไป

๖. นำแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามผลการประเมินหรือข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ให้มีจำนวนข้อเนื้อหาที่สอดคล้องตรงกับเรื่องที่วิจัย

๗. นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขเป็นฉบับสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๓๐ คน เพื่อนำผลไปวิเคราะห์ข้อมูลโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสังคมศาสตร์

๘. นำผลจากการทดลองใช้ไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)

๙. นำแบบสอบถามในข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่ใช้ได้ไปหาค่าความเชื่อมั่นเป็นรายด้าน และโดยภาพรวมตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) โดยใช้เกณฑ์ตั้งแต่ .๗๕ ขึ้นไป

๑๐. นำแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ที่กำหนด จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์และพิมพ์นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑. ขออนุญาตเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากศูนย์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น เกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ ขออนุญาตหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและขอความอนุเคราะห์ประสานโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒

๒. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างท่านละ ๑ ชุด ผู้วิจัยนำส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตัวเอง รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๓๕ ชุด

๓. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจัดกระทำข้อมูล โดยการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละชุด

๔. นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไป โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำคำตอบแบบสอบถามมาจัดระเบียบข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม Computer สำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ คำนวณค่าสถิติ ดังนี้

๑. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

๒. วิเคราะห์หาระดับการปฏิบัติที่ได้จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหาร

สถานศึกษา ในอำเภอยางสีสุราชสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนจากการตอบแบบสอบถาม เกณฑ์การแปลข้อมูล พิจารณาจากค่าเฉลี่ย เลขคณิตตามเกณฑ์จุดกลาง (Midpoint) ของช่วงคะแนน มีการแปลข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย ๕ ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๑ – ๕.๐๐ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๑ – ๔.๕๐ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๑ – ๓.๕๐ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๑ – ๒.๕๐ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๕๐ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

๓. วิเคราะห์การเปรียบเทียบการปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอยางสีสุราชสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต ๒ จำแนกตาม ตำแหน่ง วิเคราะห์ โดยการทดสอบด้วยค่าที (t-test independent)

๔. วิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตาม ประสบการณ์ วิเคราะห์โดยการทดสอบด้วยค่าที (t-test independent)

๕. วิเคราะห์แนวทางการบริหารงานบุคคลตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอยางสีสุราชสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยการจัดกลุ่มใช้สถิติค่าความถี่ตาม องค์ประกอบของหลักสังคหวัตถุ ๔ จำนวน ๔ ด้าน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาวิธี โดย เขียนในลักษณะความเรียง

๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๖.๑ สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย โดยใช้

๑) ค่าความสอดคล้อง (IOC: Index of Consistency) ของแบบสอบถามการ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item – Objective Congruence Index : IOC) สุวิมล ติร กานนท์^{๒๕}

๒) ค่าความเชื่อมั่น (∞ -Apha Coefficient) ของแบบสอบถามหาค่าความ เชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของ (Cronbach)

๓.๖.๒ สถิติพื้นฐาน

๑) ความถี่ (Frequency)

^{๒๕} สุวิมล ติร กานนท์, ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์แนวทางการปฏิบัติ, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒), หน้า ๒๙.

๒) ค่าร้อยละ (Percentage)

๓) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

๔) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

๓.๖.๓ สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

๑) ใช้ t-test แบบ Independent samples เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ๒ ค่าในการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านตำแหน่ง และประสบการณ์ในอำเภอยางสีสุราชสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต ๒ ด้วยสถิติการทดสอบค่า t (t-test)